

ПРОЈЕКТНИ ПЛАН

*Програм
основа Медијске писмености
кроз неговање и развијање вештина Читање
и разумевање прочитаног и Писмено
изражавање
ЧИТАЛИЋИ 2019.*

Ауторски тим:

- Маја Радоман Цветићанин, проф. српског језика - аутор и координатор
- Соња Ђорђевић, проф. српског језика - коаутор и сарадник координатора
- Весна Ивановић, школски библиотекар - члан тима, сарадња са међународним партнерима и аутор сајта
- Славица Павловић, школски библиотекар - члан тима, сарадња са основним школама
- Соња Станковић, школски библиотекар - члан тима, сарадња са издавачима;
- др Жељко Младеновић, доцент Универзитет у Новом Пазару - члан тима, анализа истраживања и имплементација
- Биљана Веселиновић, проф. матем. и информатике - администратор Базе
- Мирослав Миша Јовић, члан тима - финансијски директор пројекта.

Сарадници Ауторског тима:

- Власта Ценић, песник - амбасадор „Читалића“
- Виолета Јовић, песник - амбасадор „Читалића“
- Предраг Барјактаровић, проф. српског језика - координатор програма Смотре
- Александра Милутиновић, проф. српског језика - сарадња са донаторима;
- Драгана Мијатовић Јовановић, аутор сајта „Словце“ - координатор за дијаспору (Словца)
- Силва Добраш, инспектор-саветник за српски језик - координатор за Републику Српску
- Војкан Поповић, директор Библиотеке „Вук Караџић“ Алексинац - сарадња са библиотекама
- Зорица Ивановић, проф. српског језика - координатор за средње школе;
- Драгана Марић, васпитач - координатор за прешколске установе
- Нера Рикић Легац, проф. српског језика - координатор за Војводину
- Миљана Степаноски, проф. српског језика - координатор за Београд
- Душица Додић, школаки библиотекар - координатор за Западну Србију
- Весна Ристовић, учитељица - координатор за Шумадију
- Гордана Јаневска, учитељица - координатор за Источну Србију
- Биљана Манић, проф. српског језика - координатор за Јужну Србију
- Ана Ристановић, директор ОШ „Миливоје Боровић“ Мачкат - школа домаћин
- Др Снежана Божић, Филозофски факултет Ниш - члан жирија
- Марко Ламбета, председник Друштва школских библиотекара Србије - члан жирија
- Јована Рикић, средњошколац - члан тима за израду тестова
- општински и школски координатори - организатор објављује списак најкасније 01. октобра

Контакт:

имејл: citalici.pisalici@gmail.com

сајт: <https://citalici.wordpress.com/>

Циљеви:

- стицање, развијање, неговање и промовисање **Медијске писмености** кроз јачање компетенција у областима *Читање и разумевање прочитаног* и *Писмено изражавање*;
- оспособљавање ученика да користе информације у свим облицима и на свим медијима у циљу неговања критичког и креативног мишљења;
- неговање права на сопствено мишљење и слободу изражавања;
- развијање навике читања и коришћења библиотечких услуга у циљу овладавања вештином целоживотног учења уз истицање значаја школске библиотеке у васпитно-образовном процесу и животу школе, као и општинске библиотеке у животу заједнице;
- развијање позитивних људских вредности и способности самовредновања;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- развијање тимског рада, истраживачког духа и сарадње међу ученицима и наставницима, као и неговање сарадњиштва међу свим актерима културног живота уже и шире заједнице – школе, библиотеке, издавачке куће, удружења...;
- обнављање заборављеног манира добротворства (позивање издавачких кућа на донаторство) и рад на видљивости неговањем позитивног односа према свим учесницима пројекта (јавно награђивање, похваљивање, захваљивање).

Исходи :

- ученик уме да тражи, процени, преради и користи информације доступне путем различитих медија (књиге, новине, интернет, друштвене мреже...);
- ученик уме да изрази ставове на демократичан начин а у складу са личним, друштвеним, образовним и др. релевантним циљевима);
- ученик обогаћује сопствени унутрашњи живот и способан је да процени своје и туђе поступке;
- ученик развија осећање припадности сопственој породици, нацији и култури уз поштовање традиције, идентитета и културе других заједница;
- ученик/ ментор је способан да ефикасно и конструктивно ради као члан тима, групе, организације и заједнице;
- ученик/ментор повећали дигиталне, друштвене и грађанске компетенције.

Методе:

- **Вођење читалачког дневника**
- ученици стичу навику вођења читалачког дневника и разумеју потребу за читањем „с оловком у руци” (трагање за информацијама, студиозност, посвећеност, усресређеност);

- ученици стичу навику читања и развијају љубав према књигама (неговање грађанских вредности, квалитетно коришћење слободног времена, богаћење диховног живота појединца – емпатија, солидарност, мештовитост, креативност, критичност...);
- **Тестирање разумевања прочитаног**
 - ученици повећавају вештину уочавања кључних речи у тексту и разликовање битно од небитног (развијање критичког читања и мишљења у функцији учења);
 - ученици повећавају способност закључивања, аргументације, концизног исказивања суштине;
- **Израда дигиталних материјала**
 - сарадничко неговање напредне/недовољне информатичке писмености ученика/ментора истраживањем и промовисањем резултата истраживања путем савремених медија (блог, сајт, друштвене мреже...);
 - исказивање сопственог мишљења уз безбедно коришћење интернета и поштовање ауторских права (трејлер)
- **Пројектна настава**
 - тимски рад и међупредметна сарадња (ликовно, српски, енглески, информатика, историја, географија...);
 - тематско истраживање у циљу упознавања културне баштине сопственог завичаја;
 - повећано коришћење библиотечког фонда школске библиотеке;
 - интензивнија сарадња наставника и школског библиотекара, као и библиотекара школске и народне библиотеке;
 - промовисана школска библиотека као покретач многих активности школског живота;
 - остварена сарадња са школама српског језика у дијаспори
 - укључени представници свих циклуса у образ. систему Србије (предшколци, основци, средњошколци, студенти).

Мотивација:

Резултати PIRLS истраживања 2001. и 2006. PIRLS - *Међународно истраживање о ученичким достигнућима у подручју читања* и пројекта *Свакодневица младих у Србији: снимак буџета времена- Читалачке навике средњошколаца у Србији* <http://www.doiserbia.nb.rs/img/doi/0579-6431/2011/0579-64311102266K.pdf> указују да је велика невољност читања код већине школске деце, да је забрињавајуће мало број пасионираних читалаца, да је велики утицај родитеља за формирање читалачких вештина, да школе широм света наглашавају значај читања и предузимају активности за подстицање читања, као и да је у Србији преко потребно развијати читалачке навике кроз наставу и учење и подстицање ученике на коришћење књига и савр. медија у сазнајне сврхе.

Тема:

Књижевни јунак

Пројектне активности:

➤ Септембар - планирање

Прилагођавање општег пројектног плана условима установе, представљање пројекта у установи (НВ, ОВ или стручна већа), пријављивање сарадника, припремање материјала за ученике, пријављивање установе Организатору;

➤ Октобар, Дечја недеља – Школска почетница

Представљање пројекта ученицима реализацијом радионица, огледних часова, припремањем изложби и сл. при чему ово може да буде заједничка активност ученика, наставника, родитеља, песника, говорника:

- ✓ Књижевни маскенбал – Мој омиљени књ. јунак;
- ✓ Позориштанце – смотра/ревија играказа-драматизованих одломака (може и луткарско позориште);
- ✓ Луткарски изазов – правимо лутке у воду омиљених књ. јунака (може луткице за прстиће);
- ✓ Обуцимо књ. јунака – радионица израде књ. јунака од папира и одеће за њих;
- ✓ Улица књ. јунака – представљање ликова из домаће лектуре и сл;
- ✓ Читалачка радионица
- ✓ Посета завичајној библиотеци
- ✓ ...

Напомена: искористити важне датуме за пригодне активности Школске почетнице:

1. октобар - Међународни дан старијих особа
5. октобар - Светски дан наставника

Предлог активности уз горе наведене:

- ✓ Деке и баке читају малишанима у библиотеци;
- ✓ Пензионери просветни радници – гости школске библиотеке;
- ✓ Читалићи у посети старачком дому/старијим суграђанима – драматизације, песме о књ. јунацима, читамо домаћинима...

➤ Октобар - Салон књига

Представљање дела која ће се користити у пројекту - *Гласачки списак, Домаћа лектура и Завичајна библиотека* (обавезна активност)

➤ Новембар, 2018 – март, 2019.

Рад у малим групама у оквиру одељења/разреда/секције у оквиру часова пројектне наставе – редовни часови, додатна настава и/или слободних активности, уз реализацију најмање

по 1 пројектне активности месечно при чему избор зависи од узрастне и одабране такмичарске категорије Смотре читалаштва „Читалићи 2019.” чији се Правилник и Конкурс могу преузети на сајту Читалића <https://citalici.wordpress.com/>

Могућности:

- ✓ **Читалачки дневник** – упутство за рад на примерима;
- ✓ **Џокер радионица** – представљање књига (на почетку часа или последњег часа у месецу ученици представљају усмено прочитане књиге по сопственом избору које још нико није представио и за то добија Џокер, а ученик који на крају школске године има за сваки месец по Џокера, добија оцену више или посебну оцену за пројектну наставу (уз помоћ родитеља или школске библиотеке Читалићи маратонци – они са највећим бројем прочитаних књига у школској години, добијају и књигу);
- ✓ **Читалачки изазов** – представљање књиге са Гласачког списка и/или из Домаће лектуре (позивница вршњацима за читање); тематско представљање књига са задатком нпр. Књига коју никад не бих прочитао/ Књига коју сам прочитао за 1 дан и сл.
- ✓ **Креативна читаоница** - рад на изради читалачког дневника у делу Обавезни задатак;
- ✓ **Читалачки завичај** – упознавање са делима завичајних писаца кроз занимљиве истраживачке задатке – *Измишљени интервју, Луткарска читаоница, Позориштанце, Видео клип...*
- ✓ **Гласачки дан** - гласање Читалића за најбољу књигу са Гласачког списка (гласа се током целог периода трајања пројекта у школској библиотеци, где координатор школског тима поставља гласачку кутију са списком а ученици убацују број одабране књиге; координатор доставља број Организатору закључно са завршетком Конкурса, дакле 02.04.2019.
- ✓ **Читалачки Фб-изазов:** Book trailer/ Book Challenge (видео клип - Књига коју си прочитао за 1 дан/Књига коју никад не би прочитао)
- ✓ **Радионица у школској библиотеци и/или у дигиталном окружењу** - Угледна активност различитих тема – *Кад књ. јунак завичајног писца испадне из књиге, Кад јунак једне књиге ушета у свет друге књиге...*

*** додатак за пројектне активности старијих основаца и средњошколце

- ✓ **Дигитални часопис** – израда материјала за међународну категорију Смотре читалаштва „Читалићи 2019.” *Дигитални Читалићи* - израда часописа у програму [Canva](#) и сл, који треба да има следеће карактеристике:
 - Редакција - **књижевни јунаци** књига са *Гласачког списка* и/или *Домаће лектуре* у оквиру наставног програма за језик државе учеснице;
 - Наслов – идејно и ликовно решење такмичарског тима;

- Концепт – за све од 7 до 107;
- Рубрике – сталне и повремене рубрике Политикиног забавника/ Politikiog Zabavnika, који у 2019. обележава 80 година од оснивања;
- Обавезни додатак - **Book trailer/ Book Challenge** (видео клип представљање - *Књига коју си прочитао за 1 дан/Књига коју никад не би прочитао*);

➤ **Март – Школска/општинска завршница/смотре:** *Књижевни јунаци мог краја и одабрани материјали за слање на Конкурс Смотре читалаштва „Читалићи 2019.”*

Завршнице подразумевају представљање продуката пројекта – дневници, блогови/сајтови и др. материјали настали током реализације пројекта уз доделу захвалница за учествовање свим учесницима пројекта (у присуству родитеља);

Општинска смотра ревијалног типа предвиђења за све установе у општини, учеснице Смотре читалаштва по Правилнику Читалића.

➤ **Мај – централна завршница пројекта/ републичка-међународна смотра читалаштва „Читалићи 2019.”**

Пројектни резултати:

1. КРЕАТИВЦИ: читалачки дневник
2. ДИГИТАЛНИ ЧИТАЛИЋИ: дигитални часопис
3. СЛОВЦА: рад деце из српске дијаспоре
4. ГЛАСНИЦИ: штандови
5. ВЕСНИЦИ: методичке припреме читалачких радионица;
6. КЛИКЕРАШИ – истраживање медијске писмености основаца.

Календар активности „Читалићи 2019.”

Активност	Време реализације
Постављање материјала за 2019. год (Правилник, Пријава, др. мат)	до 20. августа 2018.
Објављивање Гласачког списка	до 20. августа 2018.
Усвајање предлога учествовања у Пројекту на Наст. већу	до 15. септембра 2018.
Пријављивање школа/установа/партнера Ауторском тиму	до 15. септембра 2018.
Објављивање списка општ. коорд/школа домаћина	до 01. октобра 2018.
Почетак пројектних активности – <i>Школска почетница</i>	октобар 2018.
Обавезне школске активности	окт, 2018 – март, 2019.
Објављивање Конкурса смотре	до 31. децембра 2018.
Школско тестирање <i>Читалићи-кликераши</i> (истраживање)	дец, 2018/ јануар/фебруар, 2019.
Општинско такмичење <i>Читалићи-кликераши</i> (истраживање)	21. март 2019.
Школска/општинска завршница/смотра	март/април, 2019.
Рок за слање радова на Конкурс	2. април 2019.
Рок за објављивање резултата Конкурса	23. април 2019.
Пријављивање Гласника	до 01. маја 2019.
Слање Пријавног формулара за учествовање на Смотри	до 01. маја 2019.
Републички ниво Смотре	25. мај 2019.
Међународни ниво Смотре	26. мај 2019.
Конференција	26. мај 2019.

ПРИЛОЗИ – Конкурс Смотре читалаштва „Читалићи 2019.”, Правилник Читалића, Пријаве, Критеријуми и др. материјали
ИЗВОР - <https://citalici.wordpress.com/>

Материјал за наставнике и ученике:

- Енциклопедија књ. јунака, С.В.Стахорски, Невен и Плави круг, 2013.
- Контролни задаци за српски језик од 1. до 4. разреда, **Креативни центар, Београд**
- Образовни стандарди за Српски језик - вештине Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање (1. и 2. циклус), ЗУОВ

У Алексинцу,
 17. август 2018.

Председник УГ „Читалићи”
 Маја Радоман Цветићанин

